

Az IMSz politikai oktatás küszöbén

Uj oktatási év küszöbéhez érkeztek IMSz alapszervezetek. A politikai oktatás széles lehetőségeket nyújt a fiataloknak arra, hogy megismerjék pártunknak a szocialista társadalmi rend megteremtésére irányuló politikáját, azon feladatokat teljesítésének útjait, amelyeket az RMP III. kongresszusának, a Központi Bizottság, valamint az IMSz Központi Bizottság plenáris ülésének határozataiból fakadnak. Olyan ifjúságot kell nevelni, amely a marx-lenini tanok ismeretében birtokában kiveszi részét a szocialista építés minden feladatából.

Az IMSz politikai oktatás központi feladata a marx-lenini tanok elsajátítása. Ezért van szükség arra, hogy minél magasabbra emeljük az oktatás elméleti színvonalát. Az IMSz szervezeteknek gondoskodniuk kell az oktatás hatékonyságának fokozásáról is. Ennek leginkább a fiatalok mindennapi munkájában, eredményeikben kell megmutatkoznia. Az oktatás eredményeinek érzékelhetővé kell válniuk a gazdasági, társadalmi, kulturális és egyéb téren kifejtett munka megjavításában, abban, hogy minden fiatal becsülettel elvégzi a rá bízott feladatokat, példamutatóan helyt áll az oktatási feladatokban. Az oktatás hatékonysága kitűnik a fiatalok munkája és társasági magatartásából is.

A politikai oktatás hozzájárul a szocialista öntudat kialakításához és fejlesztéséhez, az ifjúságnak a szocialista erkölcsi szellemében való neveléséhez.

Az elmúlt évek tapasztalatait hasznosítva az IMSz szervezetek, a pártszervezetek közvellen és állandó útmutatásával, széleskörű előkészítő munkát végeztek az új oktatási év előkészítése alkalmából. Az ifjúság körében végzett mozgósító munka során ismertették a politikai oktatás célkitűzéseit, azokat a feladatokat, amelyek az új oktatási évben a fiatalok számára válnak. Szükséges, hogy a politikai oktatási körök és előadások megszervezésében fő feladatnak a résztvevők politikai színvonalának állandó emelését tekintsek. Ennek érdekében valamennyi IMSz-tagnak és szervezetnek külső fiataloknak, aki részt akar venni az oktatásban, módjában kell, hogy álljon a politikai felkészültségének és személyes hajlandóságának megfelelő tanulmányi formában részt venni. A körök szervezői éppen ez

jellemezte az IMSz szervezetek tevékenységét. Igen célravezető az a módszer is, hogy egyenként elbeszélgettek a fiatalokkal, megismerve ezáltal felkészültségüket, érdeklődési körüket és csak ezután tértek meg beszorolások egyik vagy másik tanulmányi formába. Az évek folyamán egyre több fiatal kapcsolódott be az IMSz oktatásába. Városunkban az új oktatási év folyamán mintegy kilenczere tehető azoknak a száma, akik részt vesznek az IMSz Szervezeti Szabályzatát, az Ismerjük meg hazánkat, a szocialista erkölcs jellemvonásait tanulmányozó körökben, a politikai oktatáson és az előadássorozatokon. A marx-lenini tanok elmélyült tanulmányozására 306 körben nyílik lehetőségük.

Az IMSz politikai oktatás tartalmának állandó javítása és színvonalának állandó emelése döntő mértékben függ a propagandistákól. Ezért fordítottak olyan nagy gondot az IMSz-szervek a propagandisták kiválasztására. Valamennyi esetben kérték a pártszervezetek segítségét is és legutóbb helyen a körök vezetésével, irányításával párttagokat és tagjelölteket bízták meg. A propagandisták azoknak a párttagoknak és tagjelölteknek sorából kerültek ki, akik magas szakmai képzettséggel, jó politikai-ideológiai felkészültséggel és gazdag tapasztalatokkal rendelkeznek a propaganda munkában. Így van ez például a Vagongyárban, ahol a 48 propagandista közül valamennyi párttag vagy tagjelölt, a December 30 gyárban, ahol 28 közül 24 párttag vagy tagjelölt, a Tebában, ahol mind a kilenc propagandista párttag, illetve tagjelölt.

Az új oktatási év előkészületei valamennyi IMSz szervezetben megtörténtek. Az IMSz városi bizottsága gondoskodott a propagandisták felkészítéséről is. Szükséges azonban, hogy a küszöbön álló új oktatási évben a pártszervezetek állandó vezetésével és irányításával, mindent megtegyenek az oktatás állandó javításának érdekében. Már most az induláskor, az év elején minden intézkedést meg kell tenni annak céljából, hogy az IMSz politikai oktatás jó körülmények között bontakozzék ki, egyre magasabb szintre emeljük az oktatás színvonalát, elősegítve az élet által támasztott követelményekkel való szoros kapcsolatot, felértékelve minden fiatalot a szocialista építés hazánkban való kiteljesítése feladatának valóra váltásához.

Petrovici Marta finom-esztétikus, neve nem ismeretlen a Victoria órágyár dolgozóinak között. Az esztétikusnő mellett, hogy jó minőségű alkatrészeket gyárt, tervet rendszeresen 15 százalékkal teljesíti. Példája követésre méltó.

A minap a Gépjavító Üzem szavatosságszolgálatára felvettem utam, hogy az uszonnasíknélben néhány szót váltásunk Tranculov Petruval, az ügyes lakatosmesterrel. A műhelyben szokatlan kép fogadott. Iskolás diákokat csoportosítva vittek körül a szorgoskodókat. Az egyik kis csoport közepén megállítottam Tranculov Petrut is, amint éppen a kis „gyakorlatokhoz” magyarázatot adott. Kezében egy szavatosságszolgálati megmunkálási technológiát írt ismertette ifjú hallgatóval. Egy-szerű szavakkal, hogy valamennyien megértjük, mesélte el a nyersanyag útját egészen addig, míg olyan alkatrészt válik, mint az, amelyet a kezében tart.

Csatlakoztam a kis csoporthoz, melynek tagjai csillogó szemekkel figyeltek a rövid előadást. Ot hallgatva rájöttem: Tranculov Petru nemcsak jó szakember, hanem nagyszerű előadó is.

Amikor befejezte, azzal a kézzel fordultam hozzá, mondja el, kinek köszönheti ezt, hogy mindössze néhány év alatt ilyen nagyszerűen elsajátította a szakmát, és még másokat is taníthat. Erre kissé zavarba jött. Látszott, hogy ezidáig nem igen beszélt sajátmagáról. Amikor

MEGHIVÓK

Az aradvárosi Néptanács végrehajtó bizottsága meghívja a néptanácsi képviselőket a néptanács XII. rendes ülésére a Néptanács distertermében tartandó XVI. rendes ülésükre.

Napirenden:

1. A lakosság élelmiszerrel, közfogyasztási cikkekkel és lával való ellátása.

Elnök:
Coljocar Simion
mérnök

Titkár:
Miclea Ilie

A rajoni Néptanács végrehajtó bizottsága meghívja a rajoni néptanácsi képviselőket a néptanács XII. rendes ülésére, amelyet október 5-én reggel 8 órakor tartanak a rajoni Néptanács gyűléstermében (Georgehe Lazár utca 20 szám).

Napirenden:

1. Jelentés a rajon egészségügyi helyzetéről.

Elnök:
Onija Stefan

Titkár:
Toader Iulian

A Készruhágyár egész munkaközössége az év első kilenc hónapjában fardhatatlan munkát fejtett ki minden téren. Célkitűzésük volt: maradéktalanul valóra váltani az előtűt álló termelési feladatokat. Az eltelt időszakban az üzemszervek kibontakozó szocialista versenybe bekapcsolódott a dolgozók tulnyomó többsége. A nemes vetélkedés legfontosabb célja a termékek minőségének állandó javítása, a munkatermelékenység növelése és nem utolsósorban a termelési terv mutatószámainak maradéktalan valóra váltása. A verseny során a dolgo-

EREDMÉNYES TEVÉKENYSÉG

zók lelkesedésében nem is volt hiány. Mindannyian arra törekedtek, hogy egyre kimagaslóbb sikereket érjenek el munkájukban. Szorgalmuk meg is hozta az eredményt. A kilenc hónap össztermelési tervét 101,85 százalékban, az árutermelési tervét pedig 100,89 százalékban váltották valóra.

Ami a minőségi tervet illeti, e téren is szép eredményeket értek el. Az év első felében 101,82 százalékban teljesítették erre vonatkozó előirányzatukat. Ehhez jelenlegesen hozzájárultak mindazok a

műszaki intézkedések, melyeket a gyár vezetősége tett. Ez biztosította az egész évre szóló tervfeladatokat nemcsak teljesítették, de túl is szárnyalják majd.

Az eddigi eredményekhez szorgalmas, odaadó munkájukkal jelentősen hozzájárultak az 5-ös, a 3-as és a 2-es részlegek munkaközösségei. Név szerint említésre méltók Ioja Ioan, Savoi Elena, Georgehe Nicolae, Farcutin Stefan és mások. Szép eredményt értek el még Baciu Victor, Bulz Sevara és Szarvas Péter által vezetett szalagok dolgozói is.

Terék Borbála
levelező

Nagyobb figyelmet a kukorica és a kukorica szár betakarítására

A físzkúti kollektív gazdaságban, mint minden mezőgazdasági egységben, ezekben a napokban igen sokrétű feladatok akadnak. Szorgalmazni kell az őszlepek betakarítását és most már itt az ideje a vetésnek is. A gazdaság székfőnöke a könnyűvelőkön kívül nem is találhatunk senkit. Az elnök, a mérnök kint a mezőn irányították, ellenőrizték a munkát. Mint ahogy megtudtuk, a gazdaságban az őszlepek betakarításával elég jól állnak. Tegnap befejezték a kukorica törőését. Megkezdtek a vetést is. Lazar Ionel szalmi traktoros és Stancu Ionel kollektívista az egyik 40 hektáros parcellán büköny utat: jól előkészített talajba a 301-es Bulgaria buzaajtát vetette.

A físzkúti kollektív gazdaságban a fílsbi GTA 6-os számú brigádjának traktorosai eddig több, mint 300 hektáron kész-

tették elő a talajt a vetéshez. De mint ahogy Delin Vasile, a traktoros brigád számvevője mondotta, az elkövetkező napokban nehézségek ütköznek a talaj előkészítését illetően, mert a kollektivisták nem haladnak elég ütemesen a föld megtisztításával. Ugyanis a 350 hektár kukorica vetésterületből tegnapig mindössze 64 hektárról hordták le a szarát. A traktoros brigád mindent megtesz azért, hogy idejében végezzenek a vetéssel, de ha a gazdaság vezető tanácsa nem intézkedik az elkövetkező napokban a kukoricaszár lehordásának meggyorsítása érdekében, akkor nem sikerül 15 nap a tét elvetni a 540 hektár buzá. Noha rajonunk több kollektív gazdaságában már végeztek az őszi árpa vetésével Físzkúton, még meg se kezdték ezt a munkát.

Útjártunk alkalmával meggyőződünk arról is, hogy lassú ütemben halad a napraforgó cséplése. A gazdaság egyik traktorosa, aki a napraforgó cséplésénél dolgozott traktorával, hajnalban homokot ment, a homon csak délelőtt 11 órakor érkezett meg. addig a cséplőmunkások tétlenül álltak. Megtudtuk azt is, hogy a físzkúti gazdaságban vontatottan halad a kukoricaotlódeklről a termés lehordása is. A gazdaság vezető tanácsa nem tette meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a fogatok és a tehérgépkocsik, valamint a vontatók rendszeresen végezzék a termés behordását. Előfordul, hogy a tehérgépkocsi nap-nap után Aradra jár, ahelyett, hogy a termést hordaná be, vagy a szerződött kukoricát szállítaná az átvétő központhoz. Tehát a físzkúti kollektív gazdaságban nagy figyelmet kell fordítani a munka helyes megszervezésére, irányítására annak érdekében, hogy a vetést idejében elvégezzék.

Mindannak ellenére, hogy első közzét vetések a töréssel, a 210 hektár területből csak 120 hektárról hordták le a szarát. Ezek után tehát könnyen megállapíthatjuk azt, hogy ha nem igyekeznek ezzel a munkával, nehézségek ütközhetnek a vetés elvégzését illetően.

Az őszi munkálatok során különösen a kukorica betakarításánál példamutatóan dolgoztak a 1-es számú brigádból Trifa Ioan, Faur Aurel, Iezan Ioan, a 2-es számú brigádból Rus Loghin, Oanea Ioan, Brănet Ioan fogatosok.

A sági kollektív gazdaságban

tegnap fejezték be a 430 hektár kukorica törőését. Ebben a gazdaságban eddig 120 hektárról hordták le a szarát. Október 3-án megkezdtek a buza vetését is. A buza vetésére előirányzott 760 hektár területből 340 hektáron készítették elő a talajt. A 46 hektár takarmánv részre vetett rozs már szépen zöldell. Rauner Nicolae, Klobuzer Péter és Róth István traktorosok példamutatóan dolgoznak mind a szántásnál, mind a vetésnél. A gazdaság vezető tanácsa igyekszik úgy megszervezni a munkát, hogy a vetéssel is idejében végezzenek.

Jobban meg kell szervezni a vetőmag ellátást

Október 3-án a Tisa Nouă-I kollektív gazdaság kasszenimiklósai részlegén Jártnuk, amikor egy elhagyott traktorra és vetőgépre lettünk figyelmesek. Dél, előtt 10 óra körül járt az idő, a traktoros, a vetőgép mellett szolgáltatott teljesítő kollektívista és a gazdaság 3-as számú brigádjának felelőse az egyik hatalmas eperfa tövében húzódtak meg a szél elől. Amikor megkérdeztük: miért nem dolgoznak, azt válaszolták: Reggel óta várják a vetőmagot, amely még mindig nem érkezett meg. A brigádfőnök elmondotta, hogy előző nap az elnökkel és a mérnökkel tartott munkakülönösen úgy határoztak, hogy reggel korán megkezdik a vetést és az elnök intézkedik, hogy idejében megérkezzen a vetőmag. Sajnos azonban az intézkedés késett. A Tisa Nouă-I kollektív gazdaság vezető tanácsának és főleg az elnöknek intézkednie kell, hogy a jövőben hasonló eset ne forduljon elő. Gondoskodjanak idejében arról, hogy a vetőgépeket ellássák a szükséges vetőmagokkal.

A Hunedoara Timişana-i kollektív gazdaságban

elsőnek fejezték be a kukorica törőését. Tegnap hozzáálltak a 300 hektár buza vetéséhez. A gazdaság vezető tanácsa igen nagy figyelmet fordított arra, hogy most az ősz folyamán olyan buzaajtákat vessenek, amelyek jó termést biztosítanak a gazdaság földjein. Így többek között Bulgaria, Bezosztaja és San Pastore buzaajtákat vetettek. Ebben a gazdaságban is nagyobb figyelmet kell fordítani a kukoricaszár lehordására.

Hacker Borbála
technikus

Huszonkét és fél millió tankönyv

A Tanügyi és Pedagógiai Könyvkiadó 564 tankönyvet adott ki az új iskolai évre az általános, szakmai és műszaki iskolák számára. A tankönyvek példányszáma 22.500.000, vagyis 1.200.000-nál több, mint az előző évben. Az I.-VII. osztályos növendékek között 17.600.000 tankönyvet osztottak ki diátlalul.

Új fizikai, kémiai, földrajzi és idegen nyelv tankönyveket dolgoztak ki. Az előző évben kiadott tankönyvek egy részét új fejezetekkel, témákkal és leccakkal egészítették ki és megjavították grafikai kivitelüket. Mintegy 9 millió tankönyvet vitünk borítólappal láttak el, vagy vászonba kötötték.

A kiadó nagy figyelmet fordított az egyetemi hallgatóknak szükséges kézikönyvek és jegyzetek kiadójátására és a fogorvosokra. Eddig mintegy 200 ilyen munkát, jórészt eredeti művet adott ki vagy adnak ki. Ezek között vannak mikrobiológiai, genetikai, vizbiológiai, elméleti mechanikai, általános elektromechanikai, felső matematikai, valószínűségelméleti és más művek.

Az iskolai és egyetemi tankönyvekben kívül a Tanügyi és Pedagógiai Könyvkiadó 56 diadaktikai anyagot készített elő az új tanévre a diákok és egyetemi hallgatók számára, mintegy 150.000 példányban.

A MARXISTA-LENINISTA ESTI EGYETEM HALLGATÓINAK FIGYELMEBE!

Hétfőn, október 7-én délután 5 órakor nyíltak meg a marxista-leninista esti egyetem iskolai évet. Az egyetem valamennyi beiratkozott hallgatója jelenjen meg a városi pártbizottság székfőnöke.

Megkezdődött az új pártoktatási év

A Vagongyárban

Üzemünkben is megkezdődött az új pártoktatási év. Az alapszervezetek büroái az összes feltételeket biztosították ahhoz, hogy a pártoktatási körök a legjobb körülmények között kezdjék meg működésüket. Három részlegén jártunk és örömmel állapítottuk meg, hogy az első leckék, amelyeket a körökben tartottak, igen gazdag tartalmúak voltak.

Mindhárom részlegen, ahova el látogattunk — a géposztályon, a forgószármoly osztályon, a karbantartó részlegen — az első előadás a látogatottság száz százalék volt. Figyelemre méltó, hogy valamennyien jegyzetfüzettel, ceruzával felszerelve jelentek meg. Bartha Gábor, Kovács János, Mos Ion propagandisták előadásait nagy érdeklődéssel kísérték a hallgatók s a fontosabb kérdéseket feljegyezték. Valamennyien tudatában vannak annak, mily nagy hasznukra válik a politikai gazdaságtan, a marxizmus-leninizmus alapjai, az esti tanfolyam, valamint a többi politikai oktatás tárgyának elsajátítása.

Említsünk meg néhány párttagot, akik idén is, az elmúlt évhez hasonlóan szorgalmasan látták tanuláshoz. Stern Pascu, Grana Ivanie, Soimu Ignat, Velicu Teodor a géposztályról, Ghidaru Teodor, Belegh József, Suba Ion, Curt Ioan, Filimon Dumitru és Mihoc Stefan a karbantartó részlegről, Liteanu Stefan, Sejan Ioan, Reihoffer Károly a forgószármoly osztályról.

A politikai gazdaságtan második éves anyagát tanulmányozók körének hallgatói igen komolyan készültek az első előadásra. Meggyőződésük, hogy úgy, mint az elmúlt oktatási évben, amikor a politikai gazdaságtan első éves anyagát tanulmányozták, ez évben is nagy hasznukra válik majd a tananyag elsajátítása. Mindannyian igyekeztek fokozott figyelemmel kísérni az előadó szavait és szorgalmasan jegyezték.

Gáll Mihály és Adom János levelezők

A Teba gyárban

A délelőtti műszak befejezését követően a Teba gyár fonodájából többen az egyik irodahelyiségben gyűltek össze. Az esti tanfolyam első évének előadás sorozatát kezdték el. A pártoktatás megnyitására előjött Niedermeyer György elvtárs is, aki a pártszervezet

széről üdvözölte a tanfolyami hallgatóit és jó munkát kívánt nekik. Előkerültek a jegyzetfüzetek és minden hallgató Szvercsák Lajos propagandista előadására összpontosította figyelmét. Az első előadás alkalmával a résztvevők megismerkedtek a társadalmi osztályokról, az államról szóló marx-lenini tanításokkal. A hallgatók figyelemmel kísérték a propagandista utmutatását az egyéni tanulással kapcsolatosan is.

Az Alimentara Helyi Kereskedelmi Szervezetben

A Román Munkáspárt történelmének első évfolyamát tanulmányozó körben ünnepélyes keretek között nyitották meg a politikai oktatási évet. A jelenlévők figyelemmel hallgatták Katz Anna propagandista szavait, aki bevezetőben ismertette az egész évi anyag tematikáját. Kitért arra is, milyen fontossága van a rendszeres jegyzetelésnek. Ezt követően megtartotta az első lecke, amelynek keretében a hallgatók megismerkedtek a munkásmozgalmak fejlődésével és a marxizmus elterjedésének kezdetével hazánkban, valamint a Romániai Szociáldemokrata Párt megalakulásának körülményeivel.

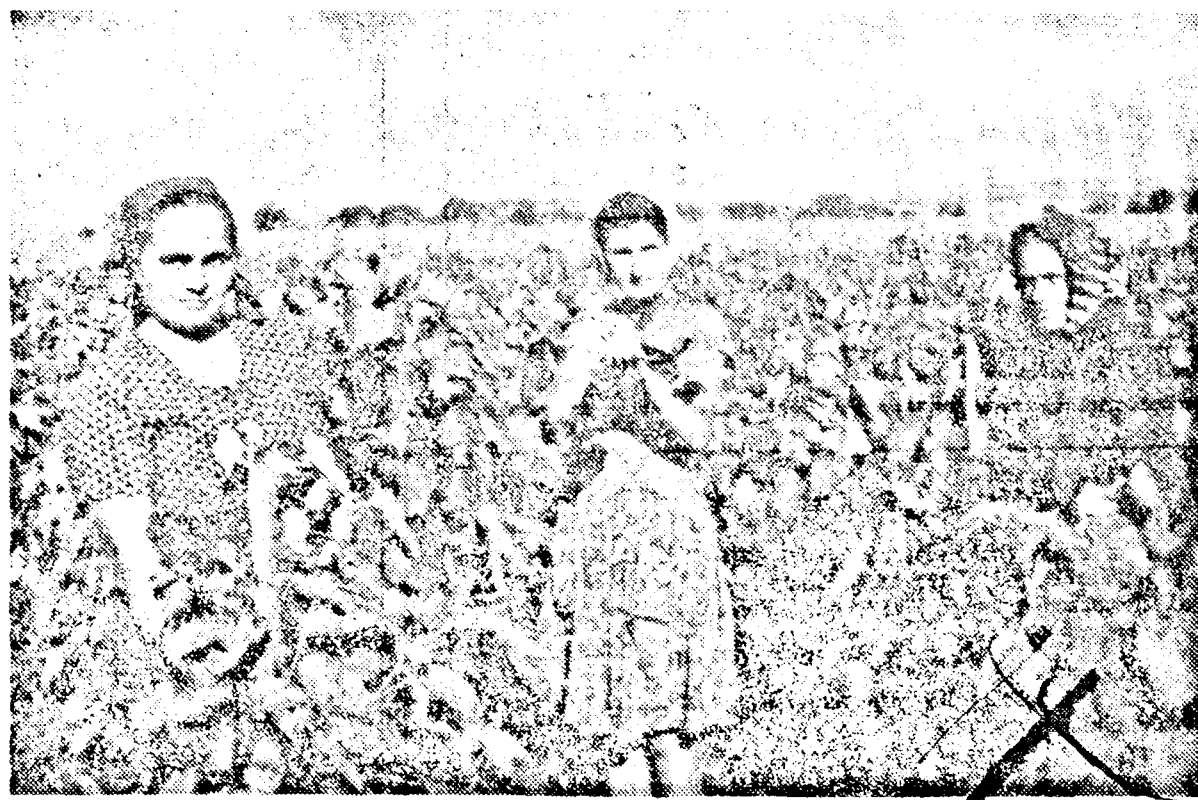
A Tartományi Építőkezési Vállalat

aradi kirendeltsége szállítási részlegén ünnepélyes keretek között nyitották meg az új pártoktatási évet. Az idén a Román Munkáspárt Szervezeti Szabályzatát tanulmányozó kör fog itt tevékenykedni, amelybe bevonták az összes párttagokat és tagjelölteket, valamint a pártkörön kívüli aktíva egy részét. A megnyitáson jelen volt a beiratkozott 32 hallgató túlnyomó többsége. Szabadi László propagandista üdvözölte a jelenlévőket, majd rátért az első lecke előadására, amelyet a jelenlévők figyelemmel hallgattak végig.

A Hísfeldolgozó Vállalatban

A vállalat alapszervezete mellett létesített, az esti tanfolyam második éves anyagát tanulmányozó körben is megkezdődött a pártoktatás. A 21 hallgató közül 17 megjelent az első előadásra, 4-en igazoltan hiányoztak.

Az ünnepélyes megnyitó után Schneider Péter propagandista megtartotta az első előadást, amelynek címe: A szocialista vállalatok vezetése.

A Meridiane Könyvkiadó gondozásában megjelent:

MARIN MIHALACHE: MUZEILE DIN BUCURESTI (BUKARESTI MUZEUMOK)

A könyv ismerteti a több, mint 40 bukaresti múzeumban őrzött műkincseket. Tág teret szentel a művészeti múzeumoknak és a műgyűjteményeknek. A szöveget reprodukciók illusztrálják.

Foglalkozik a mű a népművészeti és az etnográfiai, a történelmi, a tudományos, a román irodalmi múzeummal, az I. L. Caragiale Nemzeti Színház gyűjteményével, a George Enescu múzeummal és a Nottara emlékházzal.

A szerző értékes fővárosi múzeunkalauzra hozzászól az olvasóknak a román nép anyagi és szellemi kultúrája fejlődésének és az egyetemes civilizációhoz és kultúrához nyújtott hozzájárulásának jobb megismeréséhez.

A szöveget 93 illusztráció kíséri. A könyv román és francia nyelven jelent meg, nemsokára kiadják orosz, német és magyar nyelven is.

V. V. TUROVA: JEAN EFFEL

A francia újságíró csaknem negyedszázada lapjában mindennap megtalálja a virágalku ábrával ellátott karikatúrát. A rajzok aktuális politikai eseményeket tükröznek, szellemesen és csipősen fejezik ki ezek lényegét, a francia munkás, a francia demokrata szemzőgöböl.

Jean Effel francia grafikus (igazi nevén Francois Lejeune), főként mint a világ teremtése című karikatúrasorozat szerzője ismeretes. Ez a mű világsszerű megbecsülésnek örvendő ragyogó alapgonddal, szerzője ötlet gazdagsága, stílusának eredetisége következtében.

Az RNK Akadémiájának Matematikai Intézetében

Matematikai statisztikai osztály létesült

Az RNK Akadémiájának Matematikai Intézete keretében matematikai statisztikai osztályt létesült a második félévben. Az új osztályon az elméleti statisztika kérdéseit és a gazdaságban való gyakorlati alkalmazásait tanulmányozzák.

Az intézet kutatói állandó műszaki-tudományos utasításokkal látják el a brassói Steagul Rosu és Tractorul Iuzemeket, a bukaresti Elektronica és Electromagnetica vállalatokat és más nagy iparvállalatokat. Az intézet matematikusai minden hónapban modern matematikai szemináriumokat tartanak a temesvári egyetem, a brassói Politechnikai Intézet és a három éves pedagógiai Intézet és más hazai felsőoktatási intézményekkel szaktanárral.

(Agerpres).

A Bukaresti Televízió műsora

Vasárnap, október 6.
8.50 Reggeli torna, 9.00 Közvetítés gyermekeknek, iskolásoknak, 10.30 Háziasszonyoknak, 11.00 Falusi híradó, 18.30 Közvetítés a Bukaresti Rádió és Televízió stúdió hangversenytéréből, 19.30 TV híradó, 19.45 A közvetítés folytatása, 21.00 Pihenő a Deltában (film), 21.20 Színházi közvetítés, Befejezési hírek, sport, időjárás jelentés.

Hétfő, október 7.
19.00 TV híradó, 19.10 Tudomány és technika pioniroknak, iskolásoknak, 19.30 A költészet hete alkalmával közvetítés a Bukaresti Rádió és Televízió stúdió hangversenytéréből, 20.30 Kék gyöngyök (dokumentum film), 20.45 Riportműsor, 21.20 Hangszer- és énekesnők, 21.50 Telesport, Befejezési hírek, időjárás jelentés.

Kedd, október 8.
18.30 A TV műszaki egyeteme, 19.00 TV híradó, 19.10 Közvetítés gyermekeknek, 19.25 Tudomány és technika pioniroknak, iskolásoknak, 19.30 A költészet hete alkalmával közvetítés a Bukaresti Rádió és Televízió stúdió hangversenytéréből, 20.30 Kék gyöngyök (dokumentum film), 20.45 Riportműsor, 21.20 Hangszer- és énekesnők, 21.50 Telesport, Befejezési hírek, időjárás jelentés.

Szerda, október 9.
18.30 A TV műszaki egyeteme, 19.00 TV híradó, 19.10 Közvetítés gyermekeknek, 19.25 Tudomány és technika pioniroknak, iskolásoknak, 19.30 A költészet hete alkalmával közvetítés a Bukaresti Rádió és Televízió stúdió hangversenytéréből, 20.30 Kék gyöngyök (dokumentum film), 20.45 Riportműsor, 21.20 Hangszer- és énekesnők, 21.50 Telesport, Befejezési hírek, időjárás jelentés.

Csütörtök, október 10.
19.00 TV híradó, 19.10 Ismerjük meg hazánkat, 19.30 Ipari műsor, 19.45 Verdi fesztivál, közvetítés a Bukaresti Rádió és Televízió stúdió hangversenytéréből, a színházban riportműsor, Befejezési hírek, időjárás jelentés.

Péntek, október 11.
18.30 A TV műszaki egyeteme, 19.00 TV híradó, 19.10 Műsor iskolásoknak, 19.35 Az állatok életéből, 20.00 A hét, 21.00 Koreográfiai percek balerinákkal, 21.20 Könyvtárellátás, Befejezési hírek, időjárás jelentés.

Szombat, október 12.
16.30 körtől közvetítés a Republici stadionból az atlétikai versenyekről, 19.00 TV híradó, 19.10 Közvetítés gyermekeknek, 19.35 A Maros mentén, 19.55 Térkép előtt, 20.05 Híres komikusok (II.), 21.15 Szerelmi legendák — opera részletek, Befejezési hírek, sport időjárás jelentés.

Vasárnap, október 6.
8.50 Reggeli torna, 9.00 Közvetítés gyermekeknek, iskolásoknak, 10.30 Háziasszonyoknak, 11.00 Falusi híradó, 18.30 Közvetítés a Bukaresti Rádió és Televízió stúdió hangversenytéréből, 19.30 TV híradó, 19.45 A közvetítés folytatása, 21.00 Pihenő a Deltában (film), 21.20 Színházi közvetítés, Befejezési hírek, sport, időjárás jelentés.

Hétfő, október 7.
19.00 TV híradó, 19.10 Tudomány és technika pioniroknak, iskolásoknak, 19.30 A költészet hete alkalmával közvetítés a Bukaresti Rádió és Televízió stúdió hangversenytéréből, 20.30 Kék gyöngyök (dokumentum film), 20.45 Riportműsor, 21.20 Hangszer- és énekesnők, 21.50 Telesport, Befejezési hírek, időjárás jelentés.

Kedd, október 8.
18.30 A TV műszaki egyeteme, 19.00 TV híradó, 19.10 Közvetítés gyermekeknek, 19.25 Tudomány és technika pioniroknak, iskolásoknak, 19.30 A költészet hete alkalmával közvetítés a Bukaresti Rádió és Televízió stúdió hangversenytéréből, 20.30 Kék gyöngyök (dokumentum film), 20.45 Riportműsor, 21.20 Hangszer- és énekesnők, 21.50 Telesport, Befejezési hírek, időjárás jelentés.

Szerda, október 9.
18.30 A TV műszaki egyeteme, 19.00 TV híradó, 19.10 Közvetítés gyermekeknek, 19.25 Tudomány és technika pioniroknak, iskolásoknak, 19.30 A költészet hete alkalmával közvetítés a Bukaresti Rádió és Televízió stúdió hangversenytéréből, 20.30 Kék gyöngyök (dokumentum film), 20.45 Riportműsor, 21.20 Hangszer- és énekesnők, 21.50 Telesport, Befejezési hírek, időjárás jelentés.

Csütörtök, október 10.
19.00 TV híradó, 19.10 Ismerjük meg hazánkat, 19.30 Ipari műsor, 19.45 Verdi fesztivál, közvetítés a Bukaresti Rádió és Televízió stúdió hangversenytéréből, a színházban riportműsor, Befejezési hírek, időjárás jelentés.

Péntek, október 11.
18.30 A TV műszaki egyeteme, 19.00 TV híradó, 19.10 Műsor iskolásoknak, 19.35 Az állatok életéből, 20.00 A hét, 21.00 Koreográfiai percek balerinákkal, 21.20 Könyvtárellátás, Befejezési hírek, időjárás jelentés.

Szombat, október 12.
16.30 körtől közvetítés a Republici stadionból az atlétikai versenyekről, 19.00 TV híradó, 19.10 Közvetítés gyermekeknek, 19.35 A Maros mentén, 19.55 Térkép előtt, 20.05 Híres komikusok (II.), 21.15 Szerelmi legendák — opera részletek, Befejezési hírek, sport időjárás jelentés.

A vingal December 30 kollektív gazdaságban is megkezdődött a szüret. A legszebb eredményeket a Jifkov Rozalia párttag vezette 2-es csoport érte el a 4-es számú brigadból. Képünk a szüret egyik mozzanatát örökítette meg, ahol a csoportvezetővel együtt szüretelt az érett gyümölcsöt Luciu Ana és Ferdinjin Elisabeta.

Néhány mondatban

A Novisvári Vojvodina jugoszláv labdarugó csapat romániai turnéja első mérkőzésén csütörtökön a Temesvári Stintja csapatával játszott. A 10.000 néző előtt lejátszott mérkőzés a román csapat 5:1 (4:0) arányu győzelmével végződött.

A Vojvodina vasárnap Konstanában a Farul-lal, szerdán pedig Aradon az UTA-val játszik.

A kolozsvári CSM férfi asztalitenisz csapata sikerrel kezdte szereplését az európai Bajnokságot Kupájának ideli tornáján: 5:0 arányban győzött a francia bajnok ACS Fontenay ellen. Részeredmények: Negulescu—Lhome 2:1; 21:13; Giurgiuca—Rothoof 2:1; 21:11; Cobirzan—Grebouval 2:1; 21:16; Negulescu—Rothoof 2:1; 21:17; Cobirzan—Lhome 2:1; 21:14; 21:12. A következő szakaszban a kolozsvári csapat az AMVJ Amsterdam—PS Stuttgart mérkőzés győztesével játszik.

Az Európai Női Bajnokságot Kupájában a Bukaresti Voinja ellenfele a Prágai Spartak lesz, amely az első szakaszban 5:2-re győzte le a brüsszeli La Palatte együttest.

A különböző nemzetközi labdarugó tornák keretében további mérkőzések kerültek lebonyolításra. Az Európai Bajnokságot Kupájában a Dortmundi Borussia a visszavágón 3:1-re (1:0) győzött a Skioglyn Oslo holland csapat ellen. Az első mérkőzést is a dortmundi együttes nyerte (4:2) és így

Befejeződött a minősítő bajnokság

Áprilisban kezdődött meg a férfiak számára a kispályás kézilabda minősítő bajnokság városi szakasza, amely az elmúlt hónapban ért véget. Ebben a vetélkedésben összesen hat csapat vett részt. A városi bajnokságot a Constructorul együttese nyerte.

A lejátszott tíz mérkőzés alapján így alakult a táblázat: Constructorul 10 9 1 0 175: 77 19; Vladimires 10 7 2 1 164: 81 16; Aradi SSE 10 6 1 3 172:114 13; Voinja 10 4 0 6 80:121 8; Sanitarul 10 2 0 8 67:155 4; UTA 10 0 0 10 47:157 0

HÉTVÉGI SPORTMŰSOR

A labdarugáson kívül kézilabda, röplabda és atlétikai vetélkedés, valamint vízilabda mérkőzés szerepel a hétvégi sportműsorban. A sportesemények főleg vasárnap délelőtt zajlanak le.

SZOMBATON

a városi labdarugó bajnokság keretében az Indagrra és a Motorul együttese találkozik. A mérkőzést az Indagrra pályán tartják délután négy órai kezdettel. Ugyancsak szombaton délután három órai kezdettel a CFR stadionban atlétikai vetélkedésre kerül sor. A Bănat Kupa keretében iskolák közötti versenyt szerveznek, amelyen részt vesznek a második ciklus, a középiskolák és a szakiskolák tanulói.

VASÁRNAP

folytatódna a küzdelmek a városi labdarugó bajnokságban. A FZ pályán háromnegyed tíz órai kezdettel a Victoria és a Muresul csapata mérkőzik a bajnoki pontokért. A kissebzmiklósi pályán a Libertatea és a Strungul együttese találkozik. Erre a mérkőzésre 10 órai kezdettel kerül sor. A Mosozzi-telepi pályán a Foresta és a Vörös Triko csapatai találkoznak tízenegy órai kezdettel. Ugyancsak tízenegy órai kezdettel kerül sor a FZ

és az UTA fonoda közötti találkozóira is. Ezt a mérkőzést az UTA pályán tartják.

Az országos ifjúsági bajnokság keretében a CFR-IFTA együttese a Realcol CSM csapatát látja vendégül. A mérkőzés megkezdésére kilenc órai kezdettel kerül sor a CFR stadionba. Ugyancsak az országos ifjúsági bajnokság keretében a Teba és az UTA csapatával mérkőzik. A találkozó háromnegyed tízenegy órai kezdettel kerül sor az UTA pályán.

Helyi rangadót nézhet végig a közönség vasárnap délelőtt háromnegyed tízenegy órai kezdettel a CFR stadionban. Itt mér össze erejét, küzd a bajnoki pontok megszerzéséért két C-osztályú együttesünk, a CFR-IFTA és a Teba. Egyébként ez lesz a legfontosabb labdarugó esemény vasárnap városunkban.

Amint a bevezetőben említettük, kézilabda és röplabda mérkőzésekre is kerül. A tartományi kézilabda bajnokság keretében az ICA csapata a Lovrini együttest látja vendégül. Erre a mérkőzésre negyed tízenegy órai kezdettel kerül sor az ICA pályán. A városi kézilabda bajnokságban szereplő Constructorul II és a Realcol együttese Vasárnap délelőtt tíz órai kezdettel.

A tartományi röplabda bajnokság keretében két mérkőzést tartanak vasárnap délelőtt. A Constructorul pályán tíz órai kezdettel a Sanatatea I és a Besenova Veche-i Pobeda női csapata találkozik. Az ICA pályán fél tízenként kerül az ICA és a Besenova Veche-i Pobeda férfi röplabda csapata mérő összehasonlításra.

A városi sportuszorodában vízilabda mérkőzést nézhet a közönség. Tizenkét órai kezdettel az ICA együttese a Bukaresti Stiinta csapatával játszik.

Itt írjuk meg azt is, hogy vasárnap három órai kezdettel a vetélkedéseket az iskolák közötti atlétikai verseny keretében.

HOL SZÓRAKOZZUNK

A színház bemutatja

E hét végén a színház programban lesz része az aradi közönségnek. Szombaton este 8 órai kezdettel a városunkhoz tartozó helyiségek kollektív társulatja, a Teba gyáriak Angyalok, a December 30 gyáriak Vladimirescu, a szerszámgépgyárak Fakerte, míg a vagongyáriak Ujradra mennek, hogy a kulturothozokban rendezendő előadás alkalmával szórakoztassák a nagyszámú érdeklődőt. Valamennyi kulturothozban a művészeti műsort megelőzően előadást tartanak.

Vasárnap este új bemutató előadást tartanak, esztrád műsort, amelynek címe De la caz la caz... dar cu haz. Az előadás ugyancsak este 8 órai kezdődik.

Falujárás

Vasárnap négy nagy vállalat kultúregyüttese kel utra, hogy felferessék a városunkhoz tartozó helyiségek kollektív társulatja, a Teba gyáriak Angyalok, a December 30 gyáriak Vladimirescu, a szerszámgépgyárak Fakerte, míg a vagongyáriak Ujradra mennek, hogy a kulturothozokban rendezendő előadás alkalmával szórakoztassák a nagyszámú érdeklődőt. Valamennyi kulturothozban a művészeti műsort megelőzően előadást tartanak.

Mezei ünnepség

Az október eleji melegebb napok arra késztették a Vagongyár szakszervezetét, hogy mezei ünnepséget rendezzenek. Vasárnap délután 2 órai kezdettel tehát vidám társaság, vagongyáriak és meghívottak gyűlnek össze a klub udvarán, ahol izos ételek.

AZ ARADVÁROSI KÖZÜZEMEK igazgatósága közli a vízlogvasztókkal, hogy október 5-ől 6-ra (szombat) vasárnapra virradó éjjel) éjjel és reggel 6 óra között az egész város vízhozatában szünetel a vízszolgáltatás. Az érdekeltek tárolják a megfelelő vízmennyiséget.

üldöz italok és jó zene biztosítja a kellemes hangulatot.

Táncos összejövetelek

Ezen a hét végén két klubban: a tanügyi szakszervezet I. C. Frimu utcai helyiségében, valamint a vasutasok klubjában rendeznek táncos összejöveteleket. Vasárnap délután a tanügyi szakszervezet együttese a Progresul helyiipari vállalat kultúroszával művészeti műsort mutat be, amelyet tánc követ, ugyanúgy a vasutasok klubjában a rövid kulturműsort táncdalutannal folytatják.

Vasárnap, október 6-án a Prichindel báb-színházban előadásban adják elő a legújabb bábjátékot, amelynek címe: Poveste despre un băiat mic. Az első előadás délelőtti fél 11 órai, a második pedig délután 6 órai kezdődik.

Szimfonikus hangverseny

Az Aradi Alami Filharmonia szimfonikus zenekara október 5-én este 8 órai kezdettel a Kultúrpalota nagyertermében az 1963-64-es évadot megnyitó első szimfonikus hangversenyt. Vezényel: Nicolae Brinzeu. Közreműködik: David Ohanesian haritonista, érdemes művész, a bukaresti Opera és Baletszínház műgánékesek.

Műsoron: Feldmann: Ünnepi nyitány; Musszorgszkij: Bolha dal; Gounod: Mephistos áriája; Fausztból; Bizet: Aria a Carmenből; Nápolyi népdal; Sosztakovics: Első szimfónia.

Vasárnap, október 6-án délelőtti 11 órai kezdettel a Kultúrpalota nagyertermében az 1963-64-es évadot megnyitó első szimfonikus hangversenyt. Vezényel: Nicolae Brinzeu. Közreműködik: David Ohanesian haritonista, érdemes művész, a bukaresti Opera és Baletszínház műgánékesek.

Kiterjesztjük az automata hegesztést

Iparvállalatainkra jellemző, hogy minden évben többen, jobbat és olcsóbbat termelnek. Mindez azonban csakis az új, termelékenyebb technológiai folyamatok széleskörű bevezetése és korszerű eljárások alkalmazása révén lehetséges. Mi, vagontervezők és építők eddig is gyártmányaink műszaki színvonalának szüntelen emelésére törekedtünk és minden évben újabb-nál-újabb vagontípusok előállítását jelenthettük pártunknak, kormányunknak.

Üzemünkben jelenleg a korszerű, termelékeny technológiai folyamatok egyike az automata hegesztés, amelynek széleskörű elterjesztéséért harcol minden munkás, mérnök és technikus. S mint az a ténnyel elért eredmények is bizonyítják, érdemes fáradozni ezért. Az automata hegesztéssel nyert varratok jóval felülmúlják a szege-

cselést és a kézzel végzett hegesztést: egyenletesebb, szilárdabb, szebbek, könnyebben és gyorsabban lehet előállítani őket és lényegesen olcsóbbak, mint a kézzel végzett hegesztés.

A gyártási folyamatba való bevezetésüket már 1956-ban megkezdjük, amikor is meg kellett kezdenünk egy évben a szerény 8.000 folyóméter automata hegesztés elvégzésével. Az évek folyamán azonban egyre szaporodtak a méterek számai. S amint a mellékelt grafikonon is látható, ez évben már több, mint 400.000 folyóméter, önműködő gépek segítségével történő hegesztés megvalósítását tűztük ki célul.

Olyan cél ez, amelyet nem lehet csupán lelkesedéssel megvalósítani.

ni. Eppen ezért üzemünk műszaki-üzemviteli vezetősége megteremtette a szükséges intézkedéseket. A dolgozók közreműködésével olyan készülékeket, segédberendezéseket állítottunk össze és olyan intézkedéseket fogantatosítottunk, amelyek termelékenység-növekedést biztosítanak e fontos művelet elvégzésékor.

Mint legfontosabbat ezek közül megemlíthetjük az alvázak hegesztésénél használható forrószületeket és azokat a segédberendezéseket, melyeket az oldalfalak hegesztésénél üzemeltetünk. Segítségükkel még a 30 milliméter vastagságú acéllemezek hegesztését is könnyen végezhetik a gép kezelői.

Ugyancsak nemrög homosított meg üzemünkben még egy új eljárás, az 1,5-10 milliméter vastagságú lemezek vörösréz (Cu) asztalokon történő automata hegesztése. Ennek az új eljárásnak oly nagy a jelentősége, hogy még más üzemek is tanulmányozni kezdtek — mint például a galaci hajóépítő telep, a cariovali Electropulere, a szalmári Unió és más gyárak — ugyanakkor pedig általánosítását igényelték. Megemlíthetjük még a vékony (1-1,5 mm-es) lemezek hegesztésére tervezett önműködő gépet is. Segítségével kitűnő varratokat nyertünk és ugyanakkor körülbelül 700 százalékkal tettük termelékenyebbé ezt a műveletet.

Az automata hegesztés terjesztésének akciójában üzemünk műszaki-üzemviteli vezetősége értékes

segítő jobbra talált újított és a belső tartálokat feltáró biztosítók részéről is. A 4-es számú bizottság tagjai például — Cimpianu Ferdinand mérnök vezetésével — nemrög újabb, általuk tervezett automata hegesztőgépet helyeztek üzembe. A gép — mely növeli hegesztő automatáink számát, termelését — a hegesztő részleg tartálokból, befektetések nélkül valószínűleg meg. E gép és még több más segédberendezet üzembehelyezéséért dícsértet érdemel a 4-es számú bizottság valamennyi tagja.

Üzemünk munkaközössége ezennel is lankadatlanul arra törekszik, hogy az automata hegesztést minél több alkatrész gyártására, beszerelésére kiterjesse. Ez annál is inkább fontos, mivel az évente tervben felül nyert több száz ezer lej mellett vagonyaink műszaki fejlődését eredményezi, melyek már ma is megállják helyüket a világ piacon.

Balogh Géza, mérnök

Az aradi Tejfeldolgozó Vállalat Dobrogeanu Gherca utca 47 szám
középiskolát végzett ifjakat keres érettségi vizsgával, vagy onélkül, a tejfeldolgozó ipari technikusokat képző technikum részére

Marin-Ornament

Marin-Ornament

GHEORGHE MARINESCU

professzor, az egyetemes tudomány nagy alakja

AZ EGESZ tudományos világ megemlékezik az idén Gheorghe Marinescu professzorral, a nagy román tudósról — születésének 100. évfordulója alkalmából. Az egész világ tudományos körei kezelettel emlékeznek arra a tudósra, aki már egyetemi hallgató korában forradalmasította az idegrendszer betegségeinek tanulmányozásával és gyógykezelésével kapcsolatos tudományos nézeteket. Az orvostudomány fejlődéséhez való jelentős hozzájárulásán kívül Gheorghe Marinescu professzor egyike volt kora legfelvilágosultabb és leghaladóbb szellemű embereinek.

Édesanyja, aki két kis gyermekkel özvegyen maradt, a legnagyobb nélkülözések között nevelte fel gyermekeit. A fiatal Marinescu nagy áldozatok árán letette a liciumi különbözeti vizsgát, beiratkozott az orvostudományi fakultásra. Marinescu hamarosan elnyerte tanárainak nagyrabecsülését és kollégáinak szeretetét, akik egyhangúlag az Orvostanhallgatók Társaságának elnökévé választják.

EBBEN a minőségben széleskörű kampányt kezdeményezett annak érdekében, hogy két román tudós Victor Babes és Gh. Asachi — akik politikai intrikák következtében külföldön voltak kénytelenek orvosi tevékenységet folytatni — visszatérjenek hazájukba.

A diákság nevében Marinescu által indított kampány, amelyhez Carol Davila, Buciu és Petrii professzorok is csatlakoztak, olyan nyomást gyakorolt a liberális kormányra, hogy végülis kénytelen volt beadni a derékat, a parlament pedig törvényt szavazott meg, amelynek értelmében egyetemi tanzségeket létesítettek a két expatriált tudós számára.

MARINESCU, mint Babes professzor asszisztense közreműködött a pellagrával, a vesztéssel és az ideg-izomrostokkal kapcsolatos kutatásokban. Laboratóriumának csúfolt, rosszul felszerelt, sőt kamrácskájában Marinescu éjjel és nappal, jóformán pihenés nélkül vizsgálja a preparátumok ezreit és minden idejét az egyetem, a kórház és a laboratórium között osztja fel.

Kiváló képességeit és fejlett tudományos nézetét értékelve, Babes professzor lehetővé teszi számára, hogy Párizsba menjen és ott

Charcot, a kor legnagyobb neurológusa mellett dolgozzon. Az általa megtagadta Marinescutól a tanulmányi ösztöndíjat, de Babes tovább folytatta neki preparátori fizetését, amelyből édesanyját is segítette és ő maga szerényen megélt. A 26 éves román diák magára vonja Charcot figyelmét, klinikai főnökei pedig bevonják Marinescut számos fontos munkáit. Marinescunak nagy hasznára voltak azok a széleskörű ismeretek, amelyeket a patológiai anatómia és a bakteriológia terén a nála mindössze tíz évvel idősebb Babes professzortól sajátított el. Pierre Marie-val együtt tanulmányozza az akromegáliát — egy általa felfedezett betegség, amely az ő nevét viseli — körbontatánál. 1890 és 1891 között Berlinben dolgozik Dubois-Raymond laboratóriumában és tanulmányt tesz közre, amellyel megdönti Floarens elméletét az életről. Amikor a belga Orvostudományi Akadémia pályázatot rendez az epilepszia előidéző okával és gyógykezelésével kapcsolatban, Marinescu munkája, a világ minden részéről beérkező 100 pályamű közül elnyeri a 2.000 aranyfrank értékű első díjat. Ezután majom-kísérleteket végez Munka laboratóriumában és elsőnek fedezi fel a homlokleány kapcsolatait. Ugyancsak Nemzetorban tanulmányozza Marinescu az idegjelölés törvényeit s ezek a munkálatai több alapul szolgálnak az idegsejtrel kapcsolatos nagy tanulmányának.

1893-ban, Belgiumban, Ermenen professzor laboratóriumában hatalmas mikrofénykép-gyűjteményt állít össze, amely segítségével van, hogy utóbb, Babes-sel együtt — aki közreműködését kérte — összeállítsa a kor legnagyobb körbontatni állását. 1897-ig, mikor Bukarestbe visszatért, Marinescu a Salpétrierben dolgozó professzoraival együtt több tanulmányt tett közzé az epilepsziáról, és a szesz káros hatásáról az epilepsziásokra stb. s mindezzel kapcsolatban hatalmas tudományos anyagot gyűjt össze.

NYOLC évi európai vándorlása és ragyogó sikerrel járó kutatómunkája után, Gh. Marinescu, aki 34 éves korára világszerte elismert tudós hírében áll, hazájába visszatérve egyszerre ideggyógyászként működik a Pantelimon

kórházban. Itt — inkább saját eszközeivel — körbontatni laboratóriumot rendez be magának. Utóbb, mint professzor, 22 évet fordít a Pantelimon kórház fellendítésére és korszerűsítésére, közben pedig egész sor nagyjelentőségű tudományos munkát tesz közzé.

A HIVATALOS köröket és a burzsoá pártokat felháborította, hogy Marinescu nem volt hajlandó „politizálni”, hanem kizárólag tudományos kérdésekkel és az emberek gyógyításával foglalkozott. A nagy tudós ennek ellenére keményen küzdött, megszakítás nélkül folytatta munkáját és lefektette a román neurológiai iskola alapjait, amelyet világszerte elismertek. Mint professzor, számos kiváló utódot hagyott maga után.

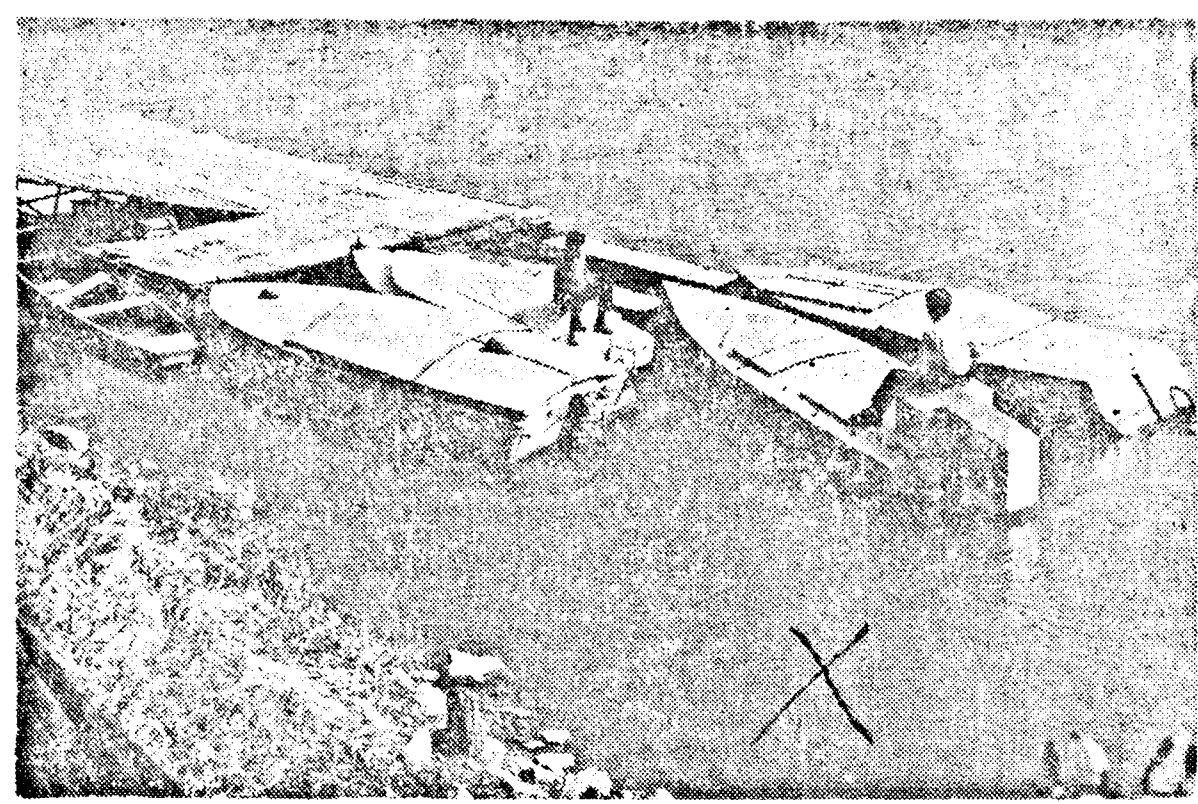
A román nép nagy fia, a lángoló érzelmű hazafi, akinek itthon csak vesztés és megaláztatás jutott osztályrészül, nemzetközi tudományos tekintélyt szerzett hazájának, mert felfedezte a felfedezéseit egész napjaink világsejtele a neuropatológia tanulmányának alapjait képezik.

Tudja-e, hogy...

...Franciaországban a „visz-szafele haladás” versenye folyik. Meghatározott távolságot kell megtenni autón a legkisebb sebességgel, de egyszer sem szabad megállni. Az nyer, aki utolsónak ér célba.

...A futball, a voleyball és a többi labdajáték — milliók kedvelt sportja. A szurkolók s a futball-labda rajongók egyike sem gondol azonban arra, hogy valamikor a játéklabda a valóságos imádat tárgyát képezte. Pedig több ókori népnél a labdajáték szent szórakozás volt, a labda pedig a Nap, a Hold vagy a Föld jelképe. A régi mezőgazdálkodási labdajáték istenét Kszolotinnak nevezték. A régi népeknél más játékoknak is volt vallási jelentőségük. A görög szigetvilágban a papírsárkány eregetésének Rongo isten a védnöke, a sárkányfelevezéses vallásos szertartáshoz volt köthet. A régi mayáknál a golyalabdán való járkálás a Nakokahmuta madárstízen tiszteletével állt összefüggésben.

...Angliában egy berendezést szerkesztettek, amely a méhek rajzását előre jelzi. A készülék működése azon a jelenségen alapszik, hogy a rajzás kezdete-kor a méhek erősebben zümmögnek.

Csendes napok köszöntöttek a Marosra is. A víz tükrét legfeljebb csak az őszi szél borzolja fel. A fürdőzők, csónakázók jövő nyárig búcsút vettek a folyótól. Lassan-lassan elnéptelenednek a csónakházak is. Az őszi beállta előtt még egy utolsó „sorakozót” tartanak a csónakok.

(Kelen Ferenc felvétele)

Román tudósok értékes felfedezése

Az Akadémia kémiai kutatóközpontjának laboratóriumi újabb eredményeket értek el a ciklobutadien dimereinek tanulmányozásában. Ezt a szerves anyagot még 1958-ban különítette el több román vegyész C. D. Nenitescu akadémikus vezetésével. A ciklobutadien óriási jelentőségű a szerves kémiában a benzol származékai és elsősorban a benzen szerkezetének megismerése szempontjából.

A román vegyészek egyebek között kidolgozták ennek a dimernak az egyszerű előállítás módját, s egyben ismét igazolták a ciklobutadien és szervetlen sókkal alko-

tott vegyületei szerkezetével kapcsolatos eddigi eredményeket.

Kémikusaink kutatásai külföldön is nagy érdeklődést keltettek. több tudós ajánlotta fel, hogy együttműködik a bukaresti szerves kémiailaboratórium munkaközösségével a ciklobutadien további tanulmányozása terén. Ebben a munkában a román tudósokon kívül részt vettek külföldiek is, közöttük dr. H. P. Fritz és dr. H. Keller, a müncheni egyetem vegytani tiszteletének munkatársai, J. F. W. McOmie, a bristoli egyetem professzora, N. Sheppard, a cambridg-i egyetem professzora.

9000 éves település

Francia archeológusok több mint 9000 éves települést fedeztek fel a Jordán-völgyében a Tiberias-tótól 15 kilométerre délre fekvő Munhatta helységben.

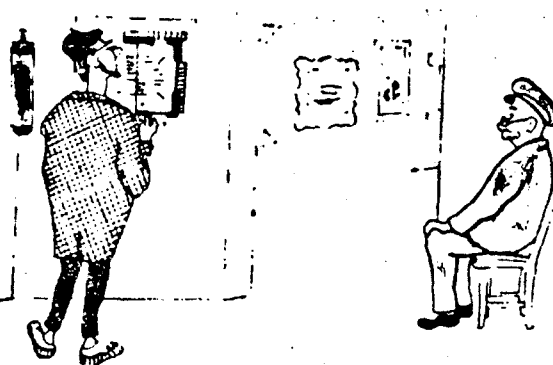
A település maradványaitól azt a következtetést vonták le, hogy lakosai fokozatosan halogtak. Az egyes kulturális maradványok rétegszerűen követik egymást az időszámításunk előtti hetedik évezredtől a negyedik évezred végéig. A Munhattában felfedezett település egyike az eddig ismert rendkívül kisszámú közelelti településeknek, amely még a fazekasság előtörtéti számának. Ilyen település Jerikó is.

A legrégibb szinten talált leletek szerint az emberek akkoriban köfalakból épült tágas négyszögletes házakban éltek. A házaknak gipszfalazatuk volt. A házak berendezési tárgyait köztöltő kőedényeket, oszlopmaradványokat stb. találtak. Ráadásul nagy mennyiségű nyílhegyre és munkaeszközre.

Munhatta régi településének eddig feltárt romjai több mint 1000 négyzetméter területet foglalnak el. A feltárás munkái folytatódhatnak.

Nyugati képkiállítás

— Milyen egyszerű műalkotás.
— Véletlenül ez a kiállítás tervrajza.

A NEKDOTÁK

Rossini az egyik hangversenyt követő díszelőben összevesselt egy nagypaparral.
A nagypaparral mágnas dióval tartózkodó levelet írt neki, amelyben javaját elégtételt kért. A levelet tele volt sültos helyesírási hibákkal.

A zeneszerző válasza így hangzott:

— Elfogadom a kithívást és mivel ön erre felhatalmazott, én választom a fegyveremet, mégpedig a helyesírást; ennél fogva önt holtnak tekintem!

Aragon egyszer megvette a Párizs itélezi című rézkarcot és dobozozójának falára függesztette ki.
Egy napon öreg takarítónőjét azon kapta rajta, hogy a rézkarcot bámulja.
— Tetszik-e? — kérdezte az írő.

— Nem. Szégyellem magam, hogy ebben az országban olyan nyomor van, hogy egy almáért három nő is levetkőzik — felelte a takarítónő.

Shaw egy antikváriumban felfedezte valamelyik régi könyvnek példányát. Az első oldalon ráakadt egykori dedikációjára is.

Megvette a könyvet és elbújtatta előbbi tulajdonosának, de az

ajánlásához még hozzáírt egy-nyit:
— Megújított tisztelettel G. B. Shaw.

Szubtrópusi növények hazánkban

Bár hazánkban jelenleg nincs kimondottan mediterrán növényzetű övezet, több tartományban, köztük Olteniában, Bánáthán és Dobruzzsában elterjedtek a földközi-tengeri, sőt szubtrópusi növények. Köztük van a gyönyörű virágú Nymphaea Lotus Terminalis, amely az I. Mai-füld tóiban él. Olteniában, valamint a Hanul Conachi-i homokos talajon nő a Siegesbeckia Orientalis. A comanai tóban terem a Vallisneria Spiralis nevű vízinövény. Ugyancsak vízben nő a nagy levelű Trapa natans is, amelyet a helybeliek sulyomnak neveznek. Slănicul Moldovei fürdőhelyen terem a Saxifraga Cymbalaria nevű kicsi erdei virág. Dobruzzsában pedig a szegfűhöz hasonló Convolvulus Cantabricus.

Van azonban hazánkban egy különféle — főként Olteniában és Bánáthán elterjedt — fajtajáknak gazdag szubmediterrán övezet. E fák közé tartozik a cser-tölgy (Quercus cerris), amelynek hazája Jugoszlávia, s onnan terjed nyugatra Olaszország felé és keletre a Bányai-hegység felé egészen Hunyadáig, s onnan Bukarestig és Ploieștiig. A hazai fagyhoz hasonló Quercus Pedunculiflora az ország déli részén és Moldvában terem leromlott csernyom talajon. Dobruzzsában található a haboskőrök. Ez erdei bükkön kívül nemrég felfedeztek két újabb bükkfajtát, nevezetesen a Fagus Turcica és a Fagus Orientalis, amelyek a Nyugati Erchegységben és a Moldvai hegységben terjedtek el.

Az ország déli részén, a vizek partján a szubmediterrán övezetre jellegzetes növényzet lenyészik. Mangálián is vannak ilyen növények, köztük a legelterjedtebb a Sophora Janbenti.

Bánáthán, Olteniában, Erdélyben és Moldvában található szubmediterrán alpi növények, köztük a Scilla Bifolia, viscaria stb.

A Slănic-i sóbányában

Slănic, a Teleajen-völgyi városka szőlő után jara turista nem is gondol arra, hogy alatta messze földön híres, ritka szépségű sóbányák rejtőzzenek.

A sok kilométer hosszú föld alatti folyosók falait néptelen bányászteretek, szoborok díszítik. Az évszázadok folyamán a sóhegybe vájt üregek díszes formájú gázszelvények, kávéházak, emléktáblák, más föld alatti csarnokokban óriási lépcsők emelkednek, különös formájú csappóképződmények láthatók. Néhol a folyosók elszűkülnek, hogy néhány lépéssel odább újabb széles, sok méter magaságú tárnákba torkoltsanak.

A tárnák és a folyosók falain, akárcsak egy nyitott

kőnyomán olvasható bolygók története. A sóbányákban a mai napig fennmaradt egy, millió évekkel ezelőtti leltári- és növényvilág sok-sok nyoma. A sórétegek képződése

Országjárás közben

sét ábrázoló térképek, fényképek, diagrammák, vázlatok és modellek, a múltban korai állat- és növényvilágából származó példányok, amelyeket a sóbánya dolgozóit nagy gondattal gyűjtöttek össze, kiemelték a látogatók figyelmébe az ásványtelepek felépítéséről.

A Slănic-i 500 méter vastag sórétegek 15–20 négyzetkilométeren terülnek el. A bányában évente 280.000 tonna kő-sót termelnek ki. E mennyiségnek csaknem a felét négy világrekord exportálják. A Slănic-i só rendkívül tisztá, 99,5 százalék nátriumkloridot tartalmaz. Szakemberek megállapították, hogy a Slănic-i sórétegek lehetővé teszik a több száz évi intenzív kitermelést.

Slănic városa egyben gyógyfürdőhely is, amely az utóbbi években új külsőt öltött.

A régi épületek mellett új lakóházak, parkok, sportterek, szociális-kulturális létesítmények, elegáns üzletek épültek, új vasútállomás épült, a Korszakunk tiszteletére a helyi híres sófürdő, ahol az elmúlt évtizedben több mint 20.000 gyógykezelést magadt.

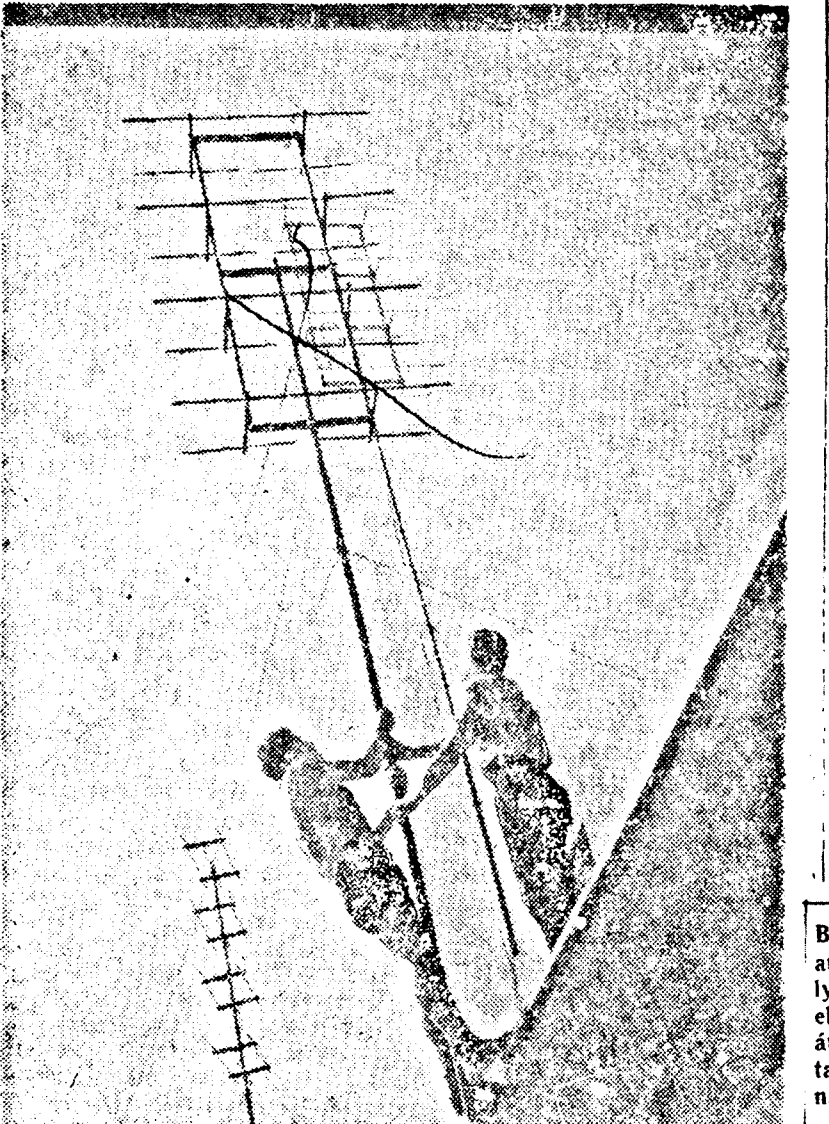
Z. Zamfirescu az Agerpres Ploiești tartományi tudósija

Űrhajósjelöltek, figyelem!

A Zvezda című folyóirat egyik cikkében Szegej Yrbuzov arról számol be, hogy előállított egy készítményt, amely hosszú idő után rendkívül serkentően hat a fiziológiai tevékenységre. A prídozifennek nevezett új készítményt valószínűleg a hosszú távú utazásokra való felkészítésre ajánlják.

A Zvezda című folyóirat egyik cikkében Szegej Yrbuzov arról számol be, hogy előállított egy készítményt, amely hosszú idő után rendkívül serkentően hat a fiziológiai tevékenységre. A prídozifennek nevezett új készítményt valószínűleg a hosszú távú utazásokra való felkészítésre ajánlják.

A Zvezda című folyóirat egyik cikkében Szegej Yrbuzov arról számol be, hogy előállított egy készítményt, amely hosszú idő után rendkívül serkentően hat a fiziológiai tevékenységre. A prídozifennek nevezett új készítményt valószínűleg a hosszú távú utazásokra való felkészítésre ajánlják.

Bátorság, ügyesség kell ahhoz, amíg a televíziós antennák a helyükre kerülnek. De, amint látjuk, ebben nincs hiány, hiszen alomátadták rendeltetésének a Bányai tartományi re-állomást, szinte napról-napra újabb készséggel gazdagodnak a háztetők.

VISSZINTES: 1. A Mexikói öböl környékén előforduló orkán. 8. Forró, száraz, sivatagi homokvihar. 14. Porcelánföld. 15. A varjúfélékhez tartozó madár. 17. Véd. 19. A történetírás múzsjája az ókori görög mitológiában. 20. Az alsó kréta időszak alsó emelete. 21. Szóösszetételben kettős. 22. A versorok összecsengése. 24. Nul-nul! 25. Viharos forgószél. 26. Hegedű tartozék. 27. Keverő. 28. Egy mást előző betűk az ábécében. 31. Arab mértékegység. (J=1). 32. Becézett női név. 33. Művész. 35. Latin előjáró. 37. 450 római számmal. 38. Lovak lábain vannak. 39. Román helyesírás. 40. Siratóének — latinul. 43. Férfinév. 45. Népköltészet. 46. Nagy buzacsomó (a második négyzetbe kettős betű). 47. Halászt (a hatodik négyzetbe kettős betű). 50. Város Abessziában. 51. Utóirat. 53. Kérdőszó. 54. A Jura korszak alsó rétege. 56. Ektelen férfinev. 57. Beszéd, pártatlan betű. 59. Egy mást követő betűk az ábécében. 61. Folyó a Szovjetunióban (ék. hiány). 63. Ilyen a megvénült karalábé (ék. hiány). 64. Hanyagul dolgozik. 65. Folyó a Szovjetunióban. 67. Elér vége! 68. Pusztát. 69. Szétszedek valamit. 70. Nyaköröm névelővel (főlös ék.). 72. Ska-alaphang. 73. Falorgácsoló szerző. 74. A négyzetek helyei az antik görög városokban. 76. Rombolerejű viharos forgószél Kelet-Ázsiában. 77. Észak-amerikai hóvihar.

VISSZINTES: 1. A Mexikói öböl környékén előforduló orkán. 8. Forró, száraz, sivatagi homokvihar. 14. Porcelánföld. 15. A varjúfélékhez tartozó madár. 17. Véd. 19. A történetírás múzsjája az ókori görög mitológiában. 20. Az alsó kréta időszak alsó emelete. 21. Szóösszetételben kettős. 22. A versorok összecsengése. 24. Nul-nul! 25. Viharos forgószél. 26. Hegedű tartozék. 27. Keverő. 28. Egy mást előző betűk az ábécében. 31. Arab mértékegység. (J=1). 32. Becézett női név. 33. Művész. 35. Latin előjáró. 37. 450 római számmal. 38. Lovak lábain vannak. 39. Román helyesírás. 40. Siratóének — latinul. 43. Férfinév. 45. Népköltészet. 46. Nagy buzacsomó (a második négyzetbe kettős betű). 47. Halászt (a hatodik négyzetbe kettős betű). 50. Város Abessziában. 51. Utóirat. 53. Kérdőszó. 54. A Jura korszak alsó rétege. 56. Ektelen férfinev. 57. Beszéd, pártatlan betű. 59. Egy mást követő betűk az ábécében. 61. Folyó a Szovjetunióban (ék. hiány). 63. Ilyen a megvénült karalábé (ék. hiány). 64. Hanyagul dolgozik. 65. Folyó a Szovjetunióban. 67. Elér vége! 68. Pusztát. 69. Szétszedek valamit. 70. Nyaköröm névelővel (főlös ék.). 72. Ska-alaphang. 73. Falorgácsoló szerző. 74. A négyzetek helyei az antik görög városokban. 76. Rombolerejű viharos forgószél Kelet-Ázsiában. 77. Észak-amerikai hóvihar.

VISSZINTES: 1. A Mexikói öböl környékén előforduló orkán. 8. Forró, száraz, sivatagi homokvihar. 14. Porcelánföld. 15. A varjúfélékhez tartozó madár. 17. Véd. 19. A történetírás múzsjája az ókori görög mitológiában. 20. Az alsó kréta időszak alsó emelete. 21. Szóösszetételben kettős. 22. A versorok összecsengése. 24. Nul-nul! 25. Viharos forgószél. 26. Hegedű tartozék. 27. Keverő. 28. Egy mást előző betűk az ábécében. 31. Arab mértékegység. (J=1). 32. Becézett női név. 33. Művész. 35. Latin előjáró. 37. 450 római számmal. 38. Lovak lábain vannak. 39. Román helyesírás. 40. Siratóének — latinul. 43. Férfinév. 45. Népköltészet. 46. Nagy buzacsomó (a második négyzetbe kettős betű). 47. Halászt (a hatodik négyzetbe kettős betű). 50. Város Abessziában. 51. Utóirat. 53. Kérdőszó. 54. A Jura korszak alsó rétege. 56. Ektelen férfinev. 57. Beszéd, pártatlan betű. 59. Egy mást követő betűk az ábécében. 61. Folyó a Szovjetunióban (ék. hiány). 63. Ilyen a megvénült karalábé (ék. hiány). 64. Hanyagul dolgozik. 65. Folyó a Szovjetunióban. 67. Elér vége! 68. Pusztát. 69. Szétszedek valamit. 70. Nyaköröm névelővel (főlös ék.). 72. Ska-alaphang. 73. Falorgácsoló szerző. 74. A négyzetek helyei az antik görög városokban. 76. Rombolerejű viharos forgószél Kelet-Ázsiában. 77. Észak-amerikai hóvihar.

VISSZINTES: 1. A Mexikói öböl környékén előforduló orkán. 8. Forró, száraz, sivatagi homokvihar. 14. Porcelánföld. 15. A varjúfélékhez tartozó madár. 17. Véd. 19. A történetírás múzsjája az ókori görög mitológiában. 20. Az alsó kréta időszak alsó emelete. 21. Szóösszetételben kettős. 22. A versorok összecsengése. 24. Nul-nul! 25. Viharos forgószél. 26. Hegedű tartozék. 27. Keverő. 28. Egy mást előző betűk az ábécében. 31. Arab mértékegység. (J=1). 32. Becézett női név. 33. Művész. 35. Latin előjáró. 37. 450 római számmal. 38. Lovak lábain vannak. 39. Román helyesírás. 40. Siratóének — latinul. 43. Férfinév. 45. Népköltészet. 46. Nagy buzacsomó (a második négyzetbe kettős betű). 47. Halászt (a hatodik négyzetbe kettős betű). 50. Város Abessziában. 51. Utóirat. 53. Kérdőszó. 54. A Jura korszak alsó rétege. 56. Ektelen férfinev. 57. Beszéd, pártatlan betű. 59. Egy mást követő betűk az ábécében. 61. Folyó a Szovjetunióban (ék. hiány). 63. Ilyen a megvénült karalábé (ék. hiány). 64. Hanyagul dolgozik. 65. Folyó a Szovjetunióban. 67. Elér vége! 68. Pusztát. 69. Szétszedek valamit. 70. Nyaköröm névelővel (főlös ék.). 72. Ska-alaphang. 73. Falorgácsoló szerző. 74. A négyzetek helyei az antik görög városokban. 76. Rombolerejű viharos forgószél Kelet-Ázsiában. 77. Észak-amerikai hóvihar.

VISSZINTES: 1. A Mexikói öböl környékén előforduló orkán. 8. Forró, száraz, sivatagi homokvihar. 14. Porcelánföld. 15. A varjúfélékhez tartozó madár. 17. Véd. 19. A történetírás múzsjája az ókori görög mitológiában. 20. Az alsó kréta időszak alsó emelete. 21. Szóösszetételben kettős. 22. A versorok összecsengése. 24. Nul-nul! 25. Viharos forgószél. 26. Hegedű tartozék. 27. Keverő. 28. Egy mást előző betűk az ábécében. 31. Arab mértékegység. (J=1). 32. Becézett női név. 33. Művész. 35. Latin előjáró. 37. 450 római számmal. 38. Lovak lábain vannak. 39. Román helyesírás. 40. Siratóének — latinul. 43. Férfinév. 45. Népköltészet. 46. Nagy buzacsomó (a második négyzetbe kettős betű). 47. Halászt (a hatodik négyzetbe kettős betű). 50. Város Abessziában. 51. Utóirat. 53. Kérdőszó. 54. A Jura korszak alsó rétege. 56. Ektelen férfinev. 57. Beszéd, pártatlan betű. 59. Egy mást követő betűk az ábécében. 61. Folyó a Szovjetunióban (ék. hiány). 63. Ilyen a megvénült karalábé (ék. hiány). 64. Hanyagul dolgozik. 65. Folyó a Szovjetunióban. 67. Elér vége! 68. Pusztát. 69. Szétszedek valamit. 70. Nyaköröm névelővel (főlös ék.). 72. Ska-alaphang. 73. Falorgácsoló szerző. 74. A négyzetek helyei az antik görög városokban. 76. Rombolerejű viharos forgószél Kelet-Ázsiában. 77. Észak-amerikai hóvihar.

VISSZINTES: 1. A Mexikói öböl környékén előforduló orkán. 8. Forró, száraz, sivatagi homokvihar. 14. Porcelánföld. 15. A varjúfélékhez tartozó madár. 17. Véd. 19. A történetírás múzsjája az ókori görög mitológiában. 20. Az alsó kréta időszak alsó emelete. 21. Szóösszetételben kettős. 22. A versorok összecsengése. 24. Nul-nul! 25. Viharos forgószél. 26. Hegedű tartozék. 27. Keverő. 28. Egy mást előző betűk az ábécében. 31. Arab mértékegység. (J=1). 32. Becézett női név. 33. Művész. 35. Latin előjáró. 37. 450 római számmal. 38. Lovak lábain vannak. 39. Román helyesírás. 40. Siratóének — latinul. 43. Férfinév. 45. Népköltészet. 46. Nagy buzacsomó (a második négyzetbe kettős betű). 47. Halászt (a hatodik négyzetbe kettős betű). 50. Város Abessziában. 51. Utóirat. 53. Kérdőszó. 54. A Jura korszak alsó rétege. 56. Ektelen férfinev. 57. Beszéd, pártatlan betű. 59. Egy mást követő betűk az ábécében. 61. Folyó a Szovjetunióban (ék. hiány). 63. Ilyen a megvénült karalábé (ék. hiány). 64. Hanyagul dolgozik. 65. Folyó a Szovjetunióban. 67. Elér vége! 68. Pusztát. 69. Szétszedek valamit. 70. Nyaköröm névelővel (főlös ék.). 72. Ska-alaphang. 73. Falorgácsoló szerző. 74. A négyzetek helyei az antik görög városokban. 76. Rombolerejű viharos forgószél Kelet-Ázsiában. 77. Észak-amerikai hóvihar.

a vízsz. 56-tal. 11. M. K. M. 12. Ugyanaz. 13. A forró égövi országokban pusztító forgószél. 15. Ökóri zsidó pénz és súlyegység. 16. Forró, nedves, gyakran viharos déli szél Olaszországban. 18. Az ibolya- és árvácskafélék növénytan neve. 20. Város Jugoszláviában. 21. Fűtő- és hajtóanyagok használati színtelen és szagtalan gáz. 23. A pipaccsal rokon növény (ék. hiány). 26. Feltucat. 28. A tengerpartokon, különösen az indiai és keletázsiai partokon fellépő állandó jellegű szél (a negyedik négyzetbe kettős betű). 30. Forró égövi gyümölcs. 32. Forró, sivatagi szél Egyiptomban (a negyedik négyzetbe kettős betű). 34. Az egyik szülő beceneve. 36. Azonos a vízszint 21-gyel. 38. Magyar festő (1846–1872). 41. Római szobrász név. 42. Vissza: feltételes kifejezés. 44. D. G. 46. Tartozék. 48. Előidéző. 49. Keletázsiai szülő. 50. Tó a Szovjetunióban. 52. Rika férfinev. 55. Észak-európai nép. 56. Leszálló, száraz, meleg szél hegyvidékeken — névelővel. 57. Többnyire állattenyésztéssel foglalkozó afrikai népek. 58. Az ókorban Erdélyben élt indoeurópai nép tagja. 60. A fenyő terméke. 62. Vissza: viharos, északi szél a dalmát partokon. 64. L. O. L. 66. A menyétifélékhez tartozó ragadozó. 69. Középső Krisnána tartományban. 70. Női név (ék. hiány). 71. Azonos magánhangzók. 73. Helyhatározó rag. 74. Rangjelző. 75. Régi magyar pénz rövidítése.

(A hosszú és rövid magánhangzók között nem teszünk különbséget).

(A hosszú és rövid magánhangzók között nem teszünk különbséget).

(A hosszú és rövid magánhangzók között nem teszünk különbséget).

(A hosszú és rövid magánhangzók között nem teszünk különbséget).

(A hosszú és rövid magánhangzók között nem teszünk különbséget).